

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการ งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลที่มีผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนในท้องถิ่นและความพึงพอใจของประชาชนในเขตภาคกลางตอนบน ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

1.1 ผู้บริหารงบประมาณองค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง ผู้บริหารงบประมาณองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบไปด้วย นายกรรณนายก เลขานุการนายก ปลัด อบต. หัวหน้าส่วนการคลัง หัวหน้าส่วนโยธา เจ้าหน้าที่นโยบายและแผน ที่ปฏิบัติงานอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง โดยเลือกจังหวัดด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) โดยวิธีการจับฉลากแบบไม่ใส่คืน (กัลยา วานิชย์บัญชา. 2549 : 8) ได้จังหวัดภาคกลางตอนบน 3 จังหวัด ที่ใช้ในการศึกษา คือ จังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดสุพรรณบุรี และจังหวัดอุทัยธานี ซึ่งมีองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลางทั้งสิ้น จำนวน 121 แห่ง

1.2 ประชาชน หมายถึง ประชากรที่มีที่พักอาศัยในเขต จังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดสุพรรณบุรี และจังหวัดอุทัยธานี รวม จำนวน 193,986 คน

2. ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้มาจากการกำหนดตัวอย่างแบบหลายขั้น (Multi stage random sampling) ซึ่งผู้วิจัยได้นำวิธีการกำหนดตัวอย่างหลายแบบมาผสมผสานกัน ดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา. 2549 : 16-17)

2.1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างขององค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลางโดยการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ ถ้า อบต. มีจำนวนหลักร้อย ใช้กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 30 ของ อบต. (จิตราภา กุณชาลบุตร. 2550 : 119) ของจำนวนองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง ในแต่ละจังหวัด จะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลางทั้งสิ้น จำนวน 36 แห่ง

2.2 ทำการสุ่มตัวอย่างรายชื่อองค์การบริหารส่วนตำบล ในแต่ละจังหวัด โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) โดยวิธีการจับฉลากแบบไม่ใส่คืน (กัลยา วานิชย์บัญชา. 2549 : 8) จะได้รายชื่อองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง จำนวน 36 แห่ง

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

พนักงานส่วนตำบลที่ปฏิบัติงานอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 252 คน และ ประชาชนที่อยู่ในเขตความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 193,986 คน

2.4 จำนวนขนาดของกลุ่มตัวอย่างประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต จังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดสุพรรณบุรี และจังหวัดอุทัยธานี รวมจำนวน (ที่อยู่ในขนาดกลุ่มตัวอย่าง องค์การบริหารส่วนตำบล) โดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) (กัลยา วานิชย์บัญชา. 2549 : 12)

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

n = จำนวน

N = จำนวนประชากร

e = ค่าความคลาดเคลื่อน (.05)

แทนค่า n = $\frac{19,3986}{1 + 19,3986 (.05)^2}$

= 400 คน

ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดของประชาชนที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 400 คน กำหนดการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต จังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดสุพรรณบุรี และจังหวัดอุทัยธานี

3. การสุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience sampling) จากพนักงานส่วนตำบลที่ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดสุพรรณบุรี และจังหวัดอุทัยธานี และประชาชนที่อาศัยในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดดังกล่าว โดยแบ่งเก็บแต่ละสถานที่ตามจำนวนที่กำหนด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล มีลำดับขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

124

1. ศึกษาแนวคิด/ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลที่มีผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนในท้องถิ่นและความพึงพอใจของประชาชนในเขตภาคกลางตอนบน เป็นต้น

2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามากำหนดเป็น “นิยามศัพท์เฉพาะ/ปฏิบัติการ” จากนั้นก็ร่างเป็นแบบสอบถามขึ้นมาให้เป็นไปตามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) ที่มี 5 ระดับ

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้ตรวจรายละเอียดและให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขในข้อความที่ไม่สมบูรณ์ฯ แล้วพิจารณาเสนอให้มหาวิทยาลัยได้ “ทำหนังสือส่งแบบสอบถาม” ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ดร. อภินันท์ จันตะณี ดร.ปรีชา วารัตน์ไชย และดร.ปฐมพงศ์ ศุภเลิศ ได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) โดยได้ค่า IOC = 1

4. เมื่อได้ปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิและประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ได้แนะนำแล้วนำมาให้ประธานบริหารหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ตรวจสอบความเรียบร้อยอีกครั้ง ทั้งนี้เพื่อขอเสนอให้ออกหนังสือในการนำแบบสอบถามทดลอง (Try-out) เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือก่อนที่จะนำเครื่องมือออกเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามจริง

5. การนำแบบสอบถามไปทดลอง (Try-out) กับ ผู้บริหารองค์กรส่วนตำบล และ ประชาชน ในเขตจังหวัด ภาคกลางตอนบน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยการใช้แบบสอบถามเป็นรายบุคคล แล้วนำไปคำนวณค่าความเชื่อถือได้ (Reliability) ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach, 1974 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .8586

การวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach, 1974 : 161) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น

สำหรับการสร้างแบบสอบถามในครั้งนี้ ได้แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ชุด คือ แบบสอบถาม สำหรับหน่วยงาน และ แบบสอบถาม สำหรับประชาชน ดังนี้

1. แบบสอบถาม เกี่ยวกับหน่วยงานรับผิดชอบ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ของหน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ 6 ข้อ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

125

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม

2.1 การบริหารจัดการงบประมาณของ อบต. 41 ข้อ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามที่ใช้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ซึ่งมี 5 ระดับ โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้ (ชานินทร์ ศิลป์จารุ. 2550 : 77)

5	คะแนน	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น/เห็นด้วยมากที่สุด
4	คะแนน	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น/เห็นด้วยมาก
3	คะแนน	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น/เห็นด้วยปานกลาง
2	คะแนน	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น/เห็นด้วยน้อย
1	คะแนน	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น/เห็นด้วยน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะมี 1 ข้อ

2. แบบสอบถาม เกี่ยวกับประชาชนในเขตจังหวัดภาคกลางตอนบน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ของประชาชนเขตจังหวัดภาคกลางตอนบน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม

2.1 ประสิทธิภาพการบริหารจัดการงบประมาณ 18 ข้อ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามที่ใช้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ซึ่งมี 5 ระดับ โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้ (ชานินทร์ ศิลป์จารุ. 2550 : 77)

5	คะแนน	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น/เห็นด้วยมากที่สุด
4	คะแนน	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น/เห็นด้วยมาก
3	คะแนน	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น/เห็นด้วยปานกลาง
2	คะแนน	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น/เห็นด้วยน้อย
1	คะแนน	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น/เห็นด้วยน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถาม

3.1 ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล มี 45 ข้อ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

5	คะแนน	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจ/เห็นด้วยมากที่สุด
4	คะแนน	หมายถึง	ระดับความความพึงพอใจ/เห็นด้วยมาก
3	คะแนน	หมายถึง	ระดับความความพึงพอใจ/เห็นด้วยปานกลาง
2	คะแนน	หมายถึง	ระดับความความพึงพอใจเห็นด้วยน้อย
1	คะแนน	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจเห็นด้วยน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถาม

4.1 ความเข้มแข็งของชุมชนและท้องถิ่น มี 30 ข้อ

5	คะแนน	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น/เห็นด้วยมากที่สุด
4	คะแนน	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น/เห็นด้วยมาก
3	คะแนน	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น/เห็นด้วยปานกลาง
2	คะแนน	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น/เห็นด้วยน้อย
1	คะแนน	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น/เห็นด้วยน้อยที่สุด

สำหรับวัดคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อพิจารณาผลการตัดสินใจ ซึ่งมีสูตรที่ใช้ในการคำนวณและเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้ (ชานินทร์ ศิลป์จารุ. 2550 : 79)

$$\begin{aligned}
 \text{ระดับค่าเฉลี่ย} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{5-1}{5} \\
 &= 0.8
 \end{aligned}$$

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.79	แสดงว่า	มีความคิดเห็นหรือความพึงพอใจ ในระดับน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย 1.80 – 2.59	แสดงว่า	มีความคิดเห็นหรือความพึงพอใจ ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 2.60 – 3.39	แสดงว่า	มีความคิดเห็นหรือความพึงพอใจ ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.40 – 4.19	แสดงว่า	มีความคิดเห็นหรือความพึงพอใจ ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 4.20 – 5.00	แสดงว่า	มีความคิดเห็นหรือความพึงพอใจ ในระดับมากที่สุด

ตอนที่ 5 ให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะมี 1 ข้อ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

127

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลโดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขอความร่วมมือจากผู้ตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยอธิบายและชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม และวิธีการเก็บข้อมูลแก่ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นรายบุคคล ตลอดจนถึงการรับแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง

ขั้นที่ 2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม มาตรวจดูความสมบูรณ์ในแต่ละข้อ และนับจำนวนแบบสอบถามให้ครบตามจำนวนที่ต้องการ ถ้าพบว่าแบบสอบถามชุดใดผู้ตอบแบบสอบถามทำ ไม่ครบทุกข้อ ก็จะทำการเก็บเพิ่มเติม เมื่อได้ข้อมูลครบ ผู้วิจัยนำข้อมูลแบบสอบถามไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ได้ใช้สถิติเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติความถี่และร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้ กัลยา วานิชย์บัญชา (2549 : 240-258)

1. ค่าความถี่และ ค่าร้อยละ (Frequency and percentage) เพื่อใช้อธิบายความถี่และร้อยละของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ชุดที่ 1 ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้บริหารงบประมาณ และแบบสอบถาม ชุดที่ 2 ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน

2. ค่าเฉลี่ยตัวอย่าง (Sample mean) เพื่อใช้อธิบายค่าเฉลี่ยของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ชุดที่ 1 ตอนที่ 3 การบริหารจัดการงบประมาณของ อบต. และแบบสอบถาม ชุดที่ 2 ตอนที่ 2 ประสิทธิภาพการบริหารจัดการงบประมาณ ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล ตอนที่ 4 ความเข้มแข็งของชุมชนและท้องถิ่น

3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) เพื่อใช้อธิบายค่า ของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามชุดที่ 1 ตอนที่ 3 การบริหารจัดการงบประมาณของ อบต. และแบบสอบถาม ชุดที่ 2 ตอนที่ 2 ประสิทธิภาพการบริหารจัดการงบประมาณ ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล ตอนที่ 4 ความเข้มแข็งของชุมชนและท้องถิ่น

4. การทดสอบสมมติฐานด้วย t-test แบบสอบถาม ชุดที่ 1 เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของผู้บริหารงบประมาณ กับการบริหารจัดการงบประมาณของ อบต. และแบบสอบถามชุดที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนกับ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการงบประมาณ และความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล และ ความเข้มแข็งของชุมชนและท้องถิ่น โดยได้กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งถ้าค่าน้อยกว่า .05 มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการ แตกต่างกัน

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

128

5. การทดสอบสมมติฐานด้วย One-Way ANOVA : F-test เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของผู้บริหารงบประมาณ กับการบริหารจัดการงบประมาณของ อบต. และแบบสอบถามชุดที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการงบประมาณ และความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล และ ความเข้มแข็งของชุมชนและท้องถิ่น โดยได้กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งถ้าค่ามากกว่า .05 มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการ ไม่แตกต่างกัน

6. การวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ (R^2) (Multiple regression) เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์และความมีอิทธิพลซึ่งกันและกันของข้อมูลระหว่าง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการงบประมาณ และความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล ประสิทธิภาพการบริหารจัดการงบประมาณกับความเข้มแข็งของชุมชนและท้องถิ่น